

1605. DALHEM 5,3 km

1. Op de parkeerplaats, met uw rug naar de tunnel, gaat u L langs de doorgaande weg. Aan de rotonde, bij het voormalig poortgebouw (1928) van landgoed Le Pavillon, gaat u L. Vlak daarna gaat u vlak voor brug en bij zebrapad en elektriciteitstoren, R (wit-rood/geel-rood) over het pad met links de Berwinne, een zijbeek van de Maas.

(Hier heeft u mooi zicht op de hooggelegen Sint Pancratiuskerk, in het oude gedeelte van Dalhem).

Waar na 100 m de beek naar links buigt, volgt u RD (wit-rood/geel-rood) het pad langs het infobord. Voorbij de grote zand- grasvlakte gaat u RD (wit-rood/geel-rood) door het grote weiland/grasland met links afrastering. Op de hoek van de afrastering gaat u RD (wit-rood/geel-rood).

(Links heeft u mooi zicht op Château Dalhem (1912-1914), dat in het verleden Château Francotte en Maison de la Charité werd genoemd).

Via nauwe doorgang loopt u RD (wit-rood/geel-rood) door het weiland richting hoeve. Voorbij volgende nauwe doorgang volgt u RD (wit-rood/geel-rood) het brede graspad met rechts de gerestaureerde voormalige hoeve genaamd Ferme de Cronwez (18e eeuw), nu woningen.

2. Aan de asfaltweg gaat u L en u steekt meteen de Berwinne over. Negeer in de buurt, genaamd Résidence Emile Nizet, zijwegen links.

(In opdracht van de toenmalige burgemeester Emile Nizet (1947-1968) zijn in 1947 deze sociale woningen gebouwd. Het is de enige wijk in België, die in deze stijl gebouwd is).

Na 250 m, waar de asfaltweg naar links buigt, gaat u bij verkeersspiegel R over de grindweg met links boven woningen. Na 200 m gaat u L (wit-rood) het pad omhoog met even verder links de bosrand. Na 100 m, bij bijzonder stenen veldkruis (1840), gaat u RD (wit-rood) het (holle) stenige pad omhoog. 200 m verder gaat u boven aan de 3-sprong bij eik RD over de veldweg, die u geruime tijd RD volgt over het Plateau van Dalhem, met rondom mooi uitzicht.

(Hier heeft u, aan de 3-sprong achter u, mooi uitzicht).

Na 600 m gaat u aan de 4-sprong L de betonplatenweg omhoog langs de hoogspanningskabels. (U verlaat wit-rood). Steek de doorgaande weg over en loop RD over de veldweg.

(Rechts in de verte ziet u de krijtrotsen in Hauts de Froidmont).

Na ruim 300 m gaat u aan de 3-sprong L over de veldweg en u loopt (even) tussen twee perenlaagstamboomgaarden door.

3. Na 500 m gaat u aan de rand van het dorp Richelle RD met mooi uitzicht over de doodlopende smalle asfaltweg.

(Vanaf links ziet u voor u de steenberg/terril (beboste heuvel) van de voormalige steenkolenmijn Blegny (Unesco erfgoed), de hooggelegen St. Gertrudiskerk in Blegny en de hoge steenberg in Micheroux, die als mijnmonument bewaard is gebleven).

Aan de 4-sprong bij laagstamkersenboomgaard gaat u RD. Na 150 m gaat u aan de 4-sprong voor groot wit huis (nr. 23) L de grind- veldweg omhoog. Na de volgende 150 m gaat u boven aan de Y-splitsing, waar de veldweg naar rechts buigt, L over het graspad.

(Een eindje verder heeft u omlaag lopend weer mooi zicht op de Sint Pancratiuskerk in Dalhem, waarvan de toren uit 1714 en het schip uit 1830 stamt).

Na 400 m loopt u via draaihekje RD door het weiland omlaag met mooi uitzicht op de historische bovenstad van Dalhem. Loop bijna beneden in het weiland links langs de wilgen. Beneden, bij badkuip/veedrinkbak en ijzeren hek, gaat u R over het graspad met rechts afrastering. Voorbij draaihekje (ga links door het draaihekje) gaat u L en via bruggetje steekt u de Bolland, een zijbeek van de Berwinne, over en u loopt Dalhem binnen.

4. Steek bij Mariakapel via zebrapad de doorgaande weg over en loop RD over de kasseien.

(Als u hier aan de doorgaande weg L gaat en dan meteen bij huisnr. 7 R de trap omhoog loopt, dan komt u via Le Wichet de la Rose (het sluippootje) boven in het historische gedeelte van het stadje Dalhem).

Vlak daarna gaat u R (wit-rood/geel-rood) het pad omhoog met rechts een muur en beneden de parkeerplaats.

(Rechts passeert u een groot hoog gebouw, de voormalige watermolen Moulin Henrard (19^e eeuw), die gelegen was aan een aftakking van het riviertje de Bolland. In de 17^e eeuw stond op deze plek ook al een korenmolen).

Na 150 m boven aan de Y-splitsing gaat u R (wit-rood) langs de ijzeren afrastering omlaag. Na 30 m gaat u aan de omgekeerde Y-splitsing, bij zitbank en herinneringssteen, scherp L via de mooie ingang door de spoortunnel, een bijzondere ervaring.

(Bij het binnen lopen van de tunnel gaan de lichten aan.

Begin 20^e eeuw werd dwars door de rotspartij, waarop de kasteelruïne van de graven van Dalhem staat, begonnen met de aanleg van de ruim 140 m lange tunnel, die een onderdeel was van de spoorlijn 466.

De spoorlijn, die de eerste buurtspoorlijn van de stad Luik was, werd geopend in 1898. In 1908 werd de lijn doorgetrokken tot 's Gravenvoeren. De reizigersdienst werd stopgezet in 1945 en in 1960 het goederenvervoer voornamelijk kolen.

In deze tunnel kwamen op 5 okt. 1991 zeven personen om het leven, bij een tragisch ongeluk met het toeristentreintje (1973-1991), dat van de steenkolenmijn Blegny naar het stationnetje "Li Trimbleu" in Mortroux liep. Na dit spoorwegongeluk is de exploitatie stopgezet en zijn de sporen verwijderd).

Aan het einde van de spoortunnel steekt u via brug de Berwinne over.

(Op de brug ziet u rechts in het grote park een aardig optrekje. Dit is een voormalig jachthuis, dat in 1928 gebouwd is voor recreatief gebruik en op landgoed Le Pavillon staat).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, veelevoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

Bij info- fotoborden en het bord "Arrêt du train /treinstilstand" komt u weer bij de parkeerplaats.

(Op deze parkeerplaats bevond zich de treinhalte Dalhem, van spoorlijn 466. Hier heeft u, afhankelijk van jaargetijde, mooi zicht op het hooggelegen historisch gedeelte van Dalhem.

Vanaf links ziet u de ruïne van het kasteel van de Graven van Dalhem, dat rond 1080 werd gebouwd. Rechts naast de woning met het uivormig torentje ziet de hooggelegen Sint Pancratiuskerk, waarvan de toren uit 1714 en het schip uit 1830 stamt.

Dalhem was ooit de versterkte hoofdstad van het graafschap Dalhem, waar verschillende huidige Zuid-Limburgse dorpen o.a. Cadier en Keer, Noorbeek Mheer en Oost-Maarland bij hoorden).